

[Startside](#) > ... > [Anlæggelse Af Retssag](#) > [Retshjælp](#) > [Latvia](#)

Retshjælp

 Letland

Indholdet er leveret af

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Hvilke omkostninger er der forbundet med retssager, og hvem skal normalt afholde dem?

I henhold til den civile retsplejelov (Civilprocesa likums) omfatter omkostningerne i forbindelse med retssagens behandling:

I retsafgifter

II sagsomkostninger

Retsafgifterne og sagsomkostningerne fastsættes med henblik på:

- delvis kompensation for statens udgifter til finansiering af domstolens funktion
- godtgørelse af udgifter, der er afholdt af den part, til hvis fordel rettens afgørelse falder ud
- tilskyndelse af skyldnerne til frivilligt at opfylde deres finansielle forpligtelser.

Oplysninger om den konto, som retsafgifterne kan indbetales på, kan indhentes på justitskontoret for den enkelte domstol.

Den person, der er genstand for en afgørelse om sagsomkostninger, kan indgive en subsidiær klage over denne afgørelse.

RETSAFGIFTERNE omfatter:

- en statslig afgift (valsts nodeva)
- afgifter til udfærdigelse af dokumenter (kancelejas nodeva)
- afgifter i forbindelse med behandlingen af sagen.

I henhold til den civile retsplejelovs artikel 34 er ethvert søgsmål, der anlægges ved domstolene, underlagt en fast statslig afgift, hvad enten der er tale om et oprindeligt krav eller et modkrav, et søgsmål anlagt af tredjemand i forbindelse med en sag vedrørende en særskilt begæring i relation til tvistens genstand, et krav fremsat i forbindelse med en særlig tilkendelsesprocedure eller andre krav i henhold til nævnte artikel. I skilsmisssager udsætter retten betalingen af den statslige afgift eller tillader, at den betales i rater efter anmodning fra sagsøgeren, hvis sagsøgeren har forsørgerpligt over for en mindreårig.

I henhold til artikel 38 i den civile retsplejelov skal der betales et administrationsgebyr:

- i tilfælde af udstedelse af en bekræftet genpart af et procesdokument og genudstedelse af en dom eller en retsafgørelse
- i tilfælde af udstedelse af en attest
- ved fremlæggelse af en kopi af en fuldbyrdelsespåtegning
- ved bekræftelse af en retsafgørelses ikrafttræden, hvis denne skal forelægges en institution i udlandet
- ved indkaldelse af vidner.

I henhold til artikel 39 i den civile retsplejelov omfatter omkostningerne i forbindelse med retssagens behandling:

- godtgørelse til vidner og sagkyndige
- udgifter i forbindelse med vidneafhøringer eller syn og skøn
- udgifter til opsporing af sagsøgte
- udgifter til fuldbyrdelse af en afgørelse
- udgifter til levering, udfærdigelse og oversættelse af stævninger og andre retslige dokumenter
- udgifter til offentliggørelse af meddelelser i aviser
- de omkostninger, der er forbundet med at sikre en korrekt behandling af kravet.

Fritagelse for retsafgifter:

Loven definerer, hvilke personer der er fritaget for betaling af retsafgifter (artikel 43, stk. 1, i den civile retsplejelov), herunder den part, der modtager den statsfinansierede retshjælp.

I andre tilfælde kan en part i sagen anmode retten om hel eller delvis fritagelse for retsafgifter på grund af sin økonomiske situation og på betingelse af at kunne fremlægge relevant dokumentation.

Retten eller dommeren behandler anmodningen og indrømmer fuldstændig eller delvis fritagelse for retsafgifter til statsbudgettet under hensyntagen til den pågældende persons økonomiske situation.

Betaling af retsafgifter:

Kontiene til betaling af den statslige afgift, afgifterne til udfærdigelse af dokumenter og retsafgifterne er tilgængelige på portalen i afsnittet "Statslige afgifter og retslige konti" (Valsts nodevas un tiesu Konti).

Godtgørelse af retsafgifter:

- Den part, som retsafgørelsen giver medhold, får af modparten godtgjort alle de sagsomkostninger, som han/hun har afholdt.
- Hvis et krav er blevet delvist opfyldt, godtgøres sagsøgers afgifter i forhold til den del af kravet, der er blevet opfyldt. Sagsøgte godtgøres i forhold til den del af kravet, der er blevet afvist i sagen.
- Hvis sagsøger hæver sagen, skal han eller hun tilbagebetale de retsafgifter, som sagsøgte har afholdt. I dette tilfælde skal sidstnævnte ikke tilbagebetale de retsafgifter, som sagsøgeren har betalt. Hvis en sagsøger derimod hæver sagen, fordi sagsøgte, efter at sagen er anlagt, frivilligt har imødekommet kravet, pålægges retten på sagsøgers anmodning sagsøgte at betale sagens omkostninger.
- Hvis sagsøgeren er fritaget for betaling af retsafgifter, pålægges sagsøgte at tilbagebetale disse omkostninger til staten i forhold til den del af kravet, der tages til følge.
- Hvis kravet afvises, eller hvis sagsøger hæver sagen, pålægges han eller hun at betale de retsafgifter, der ikke er betalt forud, til staten. Hvis sagsøgeren derimod hæver sagen, fordi sagsøgte, efter at sagen er anlagt, frivilligt har imødekommet kravet, pålægges sagsøgte at betale sagsomkostningerne til staten.
- Hvis der gives delvist medhold i kravet, men sagsøgte er fritaget for retsafgifter, skal disse betales af sagsøger, som er udelukket fra fritagelsen, i forhold til den del af kravet, der afvises.
- Hvis begge parter er fritaget for retsafgifter, betales de af staten.
- Retten eller dommeren kan udsætte betalingen af retsafgifter eller tillade betaling i rater under hensyntagen til den pågældende persons økonomiske situation.

Tilbagebetaling af en statslig afgift:

Oplysninger om årsagerne til og proceduren for godtgørelse af en statslig afgift kan findes på portalen i afsnittet "Godtgørelse af udgifter" (nodevu atmaksa).

II SAGSOMKOSTNINGER omfatter:

- advokatsalærer
- rejseudgifter i forbindelse med deltagelse i retsmøder
- omkostninger i forbindelse med indsamling af bevismateriale
- omkostninger i forbindelse med statsfinansieret retshjælp (gælder for sager indledt efter den 1. marts 2016)

- udgifter til tolkebistand under retsmødet.

Godtgørelse af sagsomkostninger:

- Sagsomkostninger godtgøres op til det beløb, der er fastsat ved lov.
- Sagsøgte tilpligtes at betale sagsøgerens omkostninger, hvis sagsøgerens krav tages helt eller delvist til følge, og hvis sagsøgeren hæver sagen, fordi sagsøgte efter sagens anlæggelse frivilligt har imødekommet kravet.
- Hvis et krav afvises, pålægger retten sagsøgeren at godtgøre sagsøgte sagsomkostningerne.
- Hvis den part, der er ansvarlig for at betale omkostningerne i forbindelse med den retshjælp, der finansieres af staten, er fritaget, afholder staten disse omkostninger.

2 Hvad er retshjælp helt præcist?

Statsfinansieret retshjælp består af bistand, som en person ydes i forbindelse med bilæggelse af en retssag, udenretsligt eller på anden måde, med henblik på at forsvare den pågældendes krænkede eller anfægtede rettigheder eller vedkommendes retligt beskyttede interesser i de pågældende situationer, gennem de kanaler og inden for de rammer, der er fastsat i loven om statsfinansieret retshjælp.

Den omfatter juridisk rådgivning, udarbejdelse af procesdokumenter og juridisk repræsentation.

3 Hvilke betingelser er der for bevilling af retshjælp?

Følgende personer er berettiget til statsfinansieret retshjælp:

1. en person med lav indkomst eller som har brug for hjælp — de relevante dokumenter udstedes af de lokale sociale myndigheder
2. en person, der pludselig befinder sig i en situation og i økonomiske omstændigheder, som forhindrer vedkommende i at forsvare sine rettigheder (naturkatastrofer, force majeure eller andre omstændigheder, som vedkommende ikke selv er herre over) — den pågældende skal fremlægge relevante oplysninger og beviser
3. en person, der er fuldt afhængig af staten eller en kommune — sidstnævnte skal fremlægge relevante oplysninger efter anmodning fra personen eller domstolsforvaltningen (Tiesu administrācija).

Delvis statsfinansieret retshjælp, hvor personen betaler en del af udgifterne, og advokatbistand i visse typer civile sager (sager om omstødelse af en afgørelse truffet af en generalforsamling af aktionærer, sager vedrørende aftaleretlige tvister, hvor kravets størrelse overstiger 150 000 EUR, og sager vedrørende beskyttelse af forretningshemmeligheder mod ulovlig erhvervelse, brug eller videregivelse) kan ydes til personer, der opfylder følgende kriterier:

1. Deres indkomst overstiger ikke den månedlige mindsteløn, der gælder i Letland.
2. Deres økonomiske situation gør det muligt for dem at anmode om retshjælp.

Whistleblowere har ret til statsfinansieret retshjælp uanset deres økonomiske situation.

Den økonomiske situation og indkomstniveauet for en person, der har behov for retshjælp i en grænseoverskridende tvist, og hvis sædvanlige opholdssted eller bopæl er i en af Den Europæiske Unions medlemsstater, anses for at være berettiget til retshjælp til bilæggelse af tvisten i Letland, hvis den gennemsnitlige månedlige indkomst, som den pågældende har oppebåret i de foregående tre måneder, på dagen for indgivelsen af anmodningen om retshjælp ikke overstiger 50 % af den månedlige mindsteløn, der gælder i Letland, med forbehold af andre gældende lovgivningsmæssige betingelser.

4 Ydes der retshjælp i alle typer sager?

Statsfinansieret retshjælp ydes med henblik på retslig bilæggelse af tvister og civile sager, der er anlagt, indtil den endelige afgørelse træder i kraft, med undtagelse af f.eks.:

1. sager vedrørende et krav, der er direkte knyttet til personens kommercielle eller økonomiske aktiviteter eller til vedkommendes selvstændige erhvervs-mæssige aktiviteter

2. sager vedrørende told- og skattespørgsmål
3. sager vedrørende et krav relateret til et angreb på ære og værdighed
4. sager vedrørende erstatning for ikkeøkonomisk skade, medmindre ydelsen af retshjælp er en del af bestræbelserne på at opnå erstatning for den ikkeøkonomiske skade, som offeret har lidt som følge af en strafbar handling
5. tvister, der bilægges af en voldgiftsret eller andre udenretslige tvistbilæggelsesmekanismer
6. sager vedrørende et krav relateret til luksusobjekter eller -tjenesteydelser
7. tilfælde, hvor omkostningerne til retshjælp ikke står i et rimeligt forhold til kravets størrelse.

5 Skal man følge en særlig procedure, hvis man ikke selv kan afholde omkostningerne?

Den pågældende skal indgive en udfyldt ansøgning om retshjælp til domstolsforvaltningen (et ansøgningskema) ledsaget af kopier af bilag til støtte for oplysningerne i ansøgningen (dokumentation for, at betingelserne for at modtage statsfinansieret retshjælp er opfyldt, og dokumenter, der beskriver arten af den civile tvist og de dermed forbundne sager). Dokumenterne skal indsendes personligt til domstolsforvaltningen, pr. post eller pr. e-mail til pasts@ta.gov.lv med en tidsstemplet elektronisk signatur.

Retshjælpsadministrationen behandler ansøgningen og træffer afgørelse om bevilling af retshjælp eller afslag på ansøgningen senest 21 dage efter modtagelsen af ansøgningen eller senest 14 dage efter modtagelsen af ansøgningen, hvis sagen vedrører et barns rettigheder.

I tilfælde af en anmodning om yderligere oplysninger udsættes fristen for udstedelse af afgørelsen, indtil de nødvendige oplysninger er modtaget, eller fristen for indgivelse heraf er udløbet.

Når tjenesten træffer afgørelse om bevilling af retshjælp, udpeger domstolsforvaltningen en tjenesteyder, som har indgået en aftale om retshjælp med denne.

Tjenesteyderens navn og sted og dato for bevilling af retshjælp fastsættes i den relevante afgørelse.

Afgørelsen om at bevilge retshjælp eller afvise ansøgningen meddeles ansøgeren skriftligt, pr. post eller pr. e-mail til den adresse, der er anført deri. Han eller hun kan også modtage meddelelsen personligt på domstolsforvaltningens kontor.

Domstolsforvaltningens afgørelse kan påklages til justitsministeriet, mens sidstnævntes afgørelse kan påklages til en forvaltningsdomstol.

I sager om ydelse af delvis statsfinansieret retshjælp (dvs. advokatbistand i forbindelse med visse typer civile retssager) træffer domstolsforvaltningen afgørelse senest en måned efter modtagelsen af ansøgningen og angiver retshjælpens omfang og fristen for betaling heraf. Efter modtagelsen af betalingen udpeges retshjælpsgiveren inden for syv dage med henblik på at yde den statsfinansierede retshjælp. Hvis der ikke er betalt for ydelsen af retshjælp, træffer tjenesten afgørelse om at bringe retshjælpen til ophør. Hvis der ikke er betalt for ydelsen af retshjælp, træffer domstolsforvaltningen afgørelse om at bringe retshjælpen til ophør.

Hvis en person, der har sit sædvanlige opholdssted eller sin bopæl i en EU-medlemsstat, har brug for retshjælp i en grænseoverskridende tvist, og afgørelsen træffes i Letland, modtager domstolsforvaltningen kravet i den pågældende tvist fremsendt af en kompetent myndighed i den anden EU-medlemsstat eller af personen selv, og behandler det i overensstemmelse med proceduren i loven om retshjælp, der finansieres af staten. I tilfælde, hvor en grænseoverskridende tvist bilægges uden for Letland, skal den person, der har sit sædvanlige opholdssted eller sin bopæl i en EU-medlemsstat, indgive det pågældende krav til domstolsforvaltningen (ansøgningsformularen findes på [følgende adresse](#)). I sådanne tilfælde sender domstolsforvaltningen en udfyldt formular til fremsendelse af ansøgningen om retshjælp og de relevante dokumenter til den kompetente myndighed i den pågældende EU-medlemsstat senest syv dage efter modtagelsen af alle oversættelser.

6 Hvor kan jeg få et skema til brug for en ansøgning om retshjælp?

Formularen til ansøgning om retshjælp findes:

1. på domstolsforvaltningens websted <https://www.jpa.gov.lv/> under afsnittet "Serviceydelse" (pakalpojumi) (<http://jpa.gov.lv/valsts-nodrosinatas-juridiskas-palidzibas-veidlapas>)
2. på domstolsforvaltningens kontor, Antonijas iela 6, Riga
3. hos de lokale myndigheder i de lettiske byer og kommuner, hvor personen har sin officielle bopæl eller sit lovlige opholdssted.

Formularen til ansøgning om retshjælp i en anden EU-medlemsstat (i forbindelse med en grænseoverskridende tvist) findes på den europæiske e-justice-portal i afsnittet med [onlineformularer](#).

7 Hvilke dokumenter skal indsendes sammen med ansøgningen om retshjælp?

Følgende dokumenter skal vedlægges formularen til ansøgning om statsfinansieret retshjælp:

1. en kopi af det dokument, der beviser, at personen har ret til retshjælp, f.eks. en attest, der beviser, at personen har en lav indkomst eller brug for hjælp (eller et andet dokument, der beviser, at personen er berettiget til statsfinansieret retshjælp)
2. kopier af dokumenter, der beskriver tvistens art, sagens forløb osv. (f.eks. en aftale, en indkaldelse, en afgørelse truffet af familiedomstolen).

Oplysninger om betingelserne og procedurerne for at opnå statsfinansieret retshjælp i andre typer sager kan findes på: <https://jpa.gov.lv/> (domstolsforvaltningens websted, på lettisk) eller <https://www.jpa.gov.lv/en> (domstolsforvaltningens websted, på engelsk).

8 Hvor skal jeg indgive min ansøgning om retshjælp?

Domstolsforvaltningens adresse: Antonijas iela 6, Riga, LV-1010.

E-mail: pasts@ta.gov.lv

Gratis informationsnummer: + 371 80001801 (til oplysninger om de tjenester, der ydes af domstolsforvaltningen, og hvordan formularerne skal udfyldes).

9 Hvordan finder jeg ud af, om jeg har ret til retshjælp?

Personer, som har brug for hjælp, eller som har en lav indkomst, som er helt afhængige af staten eller den lokale forvaltning, eller som pludselig befinder sig i en situation og økonomiske omstændigheder, der forhindrer dem i at forsvare deres rettigheder, er berettiget til statsfinansieret retshjælp.

Der ydes statsfinansieret retshjælp i civile sager (herunder grænseoverskridende tvister), uanset om de er genstand for udenretslig bilæggelse, klageprocedurer i administrative sager vedrørende bevilling af asyl eller klager over afgørelser om omstridte udsendelser eller tvangsubvisning.

10 Hvad skal jeg gøre, hvis jeg har ret til retshjælp?

Den pågældende skal indgive en udfyldt ansøgning om retshjælp til domstolsforvaltningen (et ansøgningsskema) ledsaget af kopier af bilag til støtte for oplysningerne i ansøgningen (dokumentation for, at betingelserne for at modtage statsfinansieret retshjælp er opfyldt, og dokumenter, der beskriver arten af den civile tvist og de dermed forbundne sager). Dokumenterne skal indsendes personligt til domstolsforvaltningen, pr. post eller pr. e-mail til pasts@ta.gov.lv med en tidsstempled elektronisk signatur.

For at modtage statsfinansieret retshjælp skal følgende dokumenter indsendes til domstolsforvaltningen:

1. et behørigt udfyldt [ansøgningsskema](#) om statsfinansieret retshjælp ledsaget af en kopi af et dokument, der attesterer, at betingelserne for at modtage statsfinansieret retshjælp er opfyldt, f.eks. en attest, der beviser, at personen har brug for hjælp eller har en lav indkomst
2. kopier af dokumenter, der beskriver tvistens art, sagens forløb osv.

11 Hvem vælger en advokat til mig, hvis jeg har ret til retshjælp?

Domstolsforvaltningen indgår aftaler med de kompetente tjenesteydere med henblik på ydelse af retshjælp. Når forvaltningen træffer afgørelse om bevilling af retshjælp, udpeger den en tjenesteyder med henblik på retshjælp i den pågældende sag.

12 Dækker retshjælpen alle sagens omkostninger?

Den pågældende skal selv betale sagens omkostninger, undtagen i særlige tilfælde.

13 Hvem afholder de øvrige omkostninger, hvis jeg kun har ret til begrænset retshjælp?

Personen skal afholde de omkostninger, der ikke er forbundet med retshjælp.

14 Kan der også ydes retshjælp i appelsager?

Domstolsforvaltningen yder statsfinansieret retshjælp i følgende tilfælde:

1) I sager ved forfatningsdomstolen ydes der retshjælp til den person, hvis forfatningsmæssige klage har været genstand for en afgørelse fra forfatningsdomstolen om ikke at indlede en procedure med henblik på at opretholde søgsmålet alene på grundlag af en manglende retlig begrundelse eller en åbenbar fejl eller mangel.

2) I civile sager (medmindre sagen vedrører told- eller skatteanliggender, et angreb på ære og værdighed eller er direkte forbundet med personens kommercielle eller økonomiske aktiviteter eller med vedkommendes selvstændige erhvervs-mæssige aktiviteter osv.).

3) I forvaltningsretlige sager:

- i appelsager i asylsager
- i forbindelse med klager over afgørelser om anfægtede udsendelses- eller tvangsudvisningsforanstaltninger
- i forbindelse med appel af en afgørelse truffet af familiedomstolen om beskyttelse af et barns rettigheder og beskyttelsesværdige interesser
- i forvaltningsretlige sager, hvor domstolen (dommeren) har truffet afgørelse om at yde statsfinansieret retshjælp på grund af sagens kompleksitet og den fysiske persons finansielle situation.

Der kan ydes *delvis* statsfinansieret retshjælp til advokatbistand i visse typer civile sager:

- i sager om annullation af en beslutning truffet af en generalforsamling for aktionærer i et kapitalselskab
- i sager om aftaleretlige tvister, hvor kravets størrelse overstiger 150 000 EUR
- i sager vedrørende beskyttelse af forretningshemmeligheder mod ulovlig erhvervelse, brug eller videregivelse.

15 Kan et tilsagn om retshjælp tilbagekaldes, før sagen er afsluttet (eller endog efter, at der er truffet en endelig afgørelse i sagen)?

Hvis den pågældende ikke har brug for retshjælp, kan vedkommende trække sin ansøgning tilbage, inden sagen afsluttes, ved at underrette domstolsforvaltningen.

16 Kan jeg anfægte et afslag på retshjælp?

En afgørelse truffet af domstolsforvaltningen om at bevilge eller afslå retshjælp kan påklages og appelleres i overensstemmelse med den procedure, der er fastsat i [loven om administrative procedurer](#) (Administrativā procesa likums).

17 Har ansøgningen om retshjælp den virkning, at forældelsesfristen suspenderes?

Indgivelse af en ansøgning om retshjælp bevirker ikke, at forældelsesfristen suspenderes.

■ Sidste opdatering: 22/08/2025

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJN-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.